

Sorszám	Szervezet	Javaslattevő megnevezése	Fejezet, oldalszám	Hivatkozott szöveg	Észrevétel	Szövegszerű módosítási javaslat	Tervezői válasz
1	Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság	Szirovicz Krisztina	2.3.5. Természeti és táji értékei veszélyeztetettsége (74. oldal)	"...míg az éghajlatváltozás várhatóan kedvezőtlen hatást gyakorol az erdőkre, addig a löszsztyeppekre és egyéves szikes vegetációra kedvező hatás prognosztizálható..."	Ez nem teljesen helyénvaló, mivel a szikesek és növényzetük állapota és mennyisége is nagyban függ a tavaszi csapadékmennyiségtől. Amennyiben elmarad a tavaszi esőzés/vízborítás, úgy nemcsak a növényvilág szempontjából, de a szikesekhez kötődő állatvilág szempontjából is negatív hatást gyakorol a klímaváltozás.	Bár egyes szárazabb vegetációtípusok, mint a löszsztyeppék vagy egyéves szikes vegetációs foltok időszakosan profitálhatnak a melegebb, szárazabb klímából, ezek állapota szoros összefüggésben áll a kora tavaszi vízborítottsággal és a csapadék időbeli eloszlásával. Az éghajlatváltozás kiszámíthatatlan hatása (pl. a tavaszi vízborítás elmaradása, aszályos időszakok) hosszabb távon súlyosan veszélyeztetheti nemcsak a vegetációt, hanem a szikes élőhelyekhez kötődő specialista madárfajokat is.	Köszönjük az információt, a szöveget ennek megfelelően módosítottuk.
2	ADUVÍZIG	Dukai Dávid	2.1.1. Hőmérséklet (23-24 o.)	A következő évtizedekre vonatkozó klimatológiai modellezések eredményei alapján a száraz időszak várható hosszának további fokozódása várható a vármegye legnagyobb részén.	A szövegben és az alatta lévő 7. ábrán javasoljuk definiálni, hogy mit tekintünk száraz időszaknak (milyen időtartamú csapadégmentes vagy csapadékszegény időszak tekinthető annak). A hivatkozott ábrán a száraz időszakok darabszámban kerültek megadásra, ez az az időszak hosszának meghatározása nélkül nem értelmezhető.		Köszönjük az észrevételt, az ábra jelmagyarázatát javítottuk, illetve beillesztettük mind a szövegbe, mind az ábra címébe a száraz időszakok definícióját.
3		Dukai Dávid	2.2.2.2. Közlekedés, szállítás (39. o.)	Az utak kiépítése azonban tudott lépést tartani az úthálózat bővülésével, így a vármegyében továbbra is magas a kiépítetlen utak aránya	A mondatrész nem értelmezhető.	Az utak kiépítése azonban nem tudott lépést tartani az úthálózat bővülésével, így a vármegyében továbbra is magas a kiépítetlen utak aránya	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
4		Dukai Dávid	2.2.2.2. Közlekedés, szállítás (39. o.)	Gyorsforgalmi út besorolással ezen kívül az M44-es út bír, amelynek egyelőre a 4623. sz. út és Tiszakürt közötti szakasza készült el.	Aktualizálásra szorul.	Gyorsforgalmi út besorolással ezen kívül az M44-es út bír, amelynek Bács-Kiskun vármegyei szakasza az 5. sz. főközlekedési út és Tiszakürt között készült el.	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.

5	Dukai Dávid	2.3.1. Aszály (60-61. o.)	Ennek mérési adatai szerint a talajvízszint intenzív csökkenése a 70-es években kezdődött, amikor 2 m volt a talajvízszint jellemző mélysége, és a 90-es éveik tartott, amikor 8 m-es mélységet ért el.	A hivatkozott adatok a talajvízkút csőpereméhez viszonyított magasságot mutatják, amely azonban a környező térszinnél 79 cm-rel magasabban helyezkedik el. Így amikor a talajvíz kútperemhez viszonyított mélysége 200 cm volt, akkor a terepszinthez viszonyított vízmélység valójában csak mintegy 120 cm. Értelemszerűen a 8 m-es kútperemhez viszonyított mélység is csak 720 cm-es tereptől számított vízmélységnek feleltethető meg.	Ennek mérési adatai szerint a talajvízszint intenzív csökkenése az 1970-es években kezdődött, amikor a 2 m volt a talajvízszint kútperemtől számított mélysége (terepszinthez képest 1,2 m mélység), és a 90-es évekig tartott, amikor a kútperemtől számított vízszint elérte a 8 m-t (terepszinttől számított 7,2 m mélység).	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
6	Dukai Dávid	2.3.1. Aszály (63. o.)	Az I. sz. árapasztó csatorna szintén alkalmas víz bevezetésére a területen	Az I. sz. árapasztó csatorna Pest vármegye területén található, és elsősorban belvízelvezetési céllal épült meg.	A Duna-Tisza-csatornán keresztül a Duna-völgyi-főcsatorna és a XXX. csatorna szintén alkalmas víz bevezetésére a területen	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
7	Dukai Dávid	2.3.1. Aszály (63. o.)	...illetve a '70-es években is újabb fejlesztés történt, ekkor építették meg a Fűzvölgyi-csatornát...	A csatorna megnevezését kérjük pontosítani.	...illetve a '70-es években is újabb fejlesztés történt, ekkor építették meg a Fűzvölgyi-főcsatornát...	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
8	Dukai Dávid	2.3.1. Aszály (63. o.)	Külön öntözési egységként kezelhető a Bajától délre eső terület, jellemzően a Margitta (Mohácsi)-sziget, ahol a Ferenc-tápcsatornán van lehetőség jelentősebb vízkészlet kormányzására.	A hivatkozott mondatot pontosítani szükséges. A vízkészlet kormányzására csak a Duna kedvező (kellően magas) vízállása esetén van lehetőség.	Külön öntözési egységként kezelhető a Bajától délre eső terület, jellemzően a Margitta (Mohácsi)-sziget, ahol a Ferenc-tápcsatornán keresztül időszakosan (a Duna vízállásának függvényében) adódik lehetőség vízpótlásra.	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
9	Vida Zsuzsanna	2.3.1. Aszály (60. o.)	...a jövőben a déli területek intenzívebben nőhet az aszályindex, a RegCM klímodell szerint, ...	A mondatrész nem értelmezhető.	...a jövőben a déli területeken intenzívebben nőhet az aszályindex a RegCM klímodell szerint, ...	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
10	Mészáros Endre	Erdőállomány változó feltételekhez igazítása (160. o.)		Beletenném az alábbi mondatot.	Erdők tápanyagutánpótlási (beleértve a tiszta fahamu kihelyezését is) és öntözési lehetőségének megteremtése jogilag és a technikai hátteret illetően.	A mondatot - némi, az érintett intézkedés tartalmához igazodó módosítással - átvettük a szövegbe.
11	Veréb Dávid	2.3.2. Árvíz	Hét település a "B" kategóriába tartozik, mivel nyílt vagy mentesített ártéren fekszik, és amelyet nem az előírt biztonságban kiépített védmű védi ezért közepesen veszélyeztetett (Bátmonostor, Csátalja, Dávod, Dunafalva, Hercegszántó, Nagybaracska ...)	Bátmonostor, Csátalja, Dávod, Dunafalva, Hercegszántó, Nagybaracska települések C kategóriába való átsorolását javasoljuk, mivel a települések részben mentesített ártéren, részben magasparton helyezkednek el és előírt biztonságban kiépített védművel rendelkeznek, mivel ezeket a településeket a 03.01. sz. Baja-Margitta-szigeti elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal védi az előntésektől.		Az információt beépítettük a szövegbe.

12		Veréb Dávid	2.3.2. Árvíz	Itt a 3%-os gyakoriságú, azaz 30 éves		Itt a 3,3%-os gyakoriságú, azaz 30 éves	Az ÁKK 3%-os valószínűségű eseményeket jelenít meg a térképeken, ami 33 éves visszatérési időnek felel meg. Ugyanakkor a gazdasági számításokat 30 éves időszakra adja meg. A szöveget ez alapján 3% azaz 33 év-re javítottuk.
13		Holczerné Gáspár Mónika	Fejléc	Bács-Kiskun Megyei Klímastratégia	a megevezés kiegészítésre szorul	Bács-Kiskun Vár megyei Klímastratégia	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
14		Holczerné Gáspár Mónika	2.1.2. Csapadék, 24. oldal 7. ábra	RCA4/CNRM-CM5/RCP4.5 klíma modell	a bal oldali klímadell felirat pontosítása szükséges (vagy a felirat szerinti klíma modellnek megfelelő ábra beillesztése)	RCA4/ EC-EARTH /RCP4.5 klíma modell	Köszönjük az észrevételt, az ábrát cseréltük.
15		Holczerné Gáspár Mónika	2.3.4. Ivóvízellátás veszélyeztettsége 71. oldal, 2. bekezdés	A porózus vízadók utánpótlása viszont a helyi klimatikus viszonyoktól függ, ugyanakkor ezek hozamát is jelentősen befolyásolják a helyi vízkivételek.	kiegészítés a sekély porózus vízadókkal kapcsolatban	A sekély porózus és porózus vízadók utánpótlása viszont a helyi klimatikus viszonyoktól függ, ugyanakkor ezek hozamát is jelentősen befolyásolják a helyi vízkivételek.	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
16		Holczerné Gáspár Mónika	2.6. Klímaközpontú tematikus SWOT elemzés, 1. Vízgazdálkodás sor, 113. oldal "Lehetőségek" oszlop 2. listajel végén	a tisztított szennyvizek visszatáplálása a felszín alatti vizekbe, a területi tározás	Szennyvizek felszín alatti vizekbe történő visszatáplálása a jelenlegi tisztítási lehetőségek és üzemeltetési fegyelem mellett meglehetősen kockázatos vállalkozás	... a felszín alatti vizek vízminőségi követelményeinek megfelelően tisztított szennyvizek ellenőrzés melletti visszatáplálása a felszíni alatti vizekbe	Köszönjük az észrevételt, a szöveget módosítottuk, a következőre: a vízminőségi követelményeinek megfelelően tisztított szennyvizek területi tározása, ellenőrzés melletti szikkasztása.
17	KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.		2.3.1., 59 o.	"...mezőgazdasági növények időben változó vízigényét is Aszálymentes terület az,..."	Hiányzik a pont a mondat végén.	"...mezőgazdasági növények időben változó vízigényét is. Aszálymentes terület az,..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
18			2.3.1., 59 o.	"Bár az aszály szempontjából evapotranszpiráció egy fontos..."	Hiányzik a névelő az evapotranszpiráció elől.	"Bár az aszály szempontjából az evapotranszpiráció egy fontos..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
19			2.3.1., 64 o.	"...nyárfaültetvényt telepítettek, amit nap 50-60 m3 tisztított szennyvízzel öntöznek."	Az időhatározó kimaradt a mondatból. A m3 esetén a 3 a felső indexben jelenjen meg.	"...nyárfaültetvényt telepítettek, amit napi 50-60 m ³ tisztított szennyvízzel öntözik."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
20			2.3.1., 64 o.	"...(nyáron akár 11.000 m3/nap)..."	A m3 esetén a 3 a felső indexben jelenjen meg, a szám és a mértékegység között szökő hiánya.	"...(nyáron akár 11.000 m ³ /nap)..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
21			2.3.1., 64 o.	"...környező, ezért szóba jöhető..."	Nyelvtanilag zavaros. Hagyjuk el az "ezért szóba jöhető"-t, vagy írjuk át kicsit a mondatot.	"...azonban a környező területek, amelyek ezért jöhetnek szóba, nagyon sok kistulajdonossal rendelkeznek."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
22			2.3.6., 80 o.	"...természetvédelmi célú erdőművelés..."	Hiányzik egy "d" betű az erdőművelésből.	"...természetvédelmi célú erdőművelés..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
23			2.3.6., 80 o.	"... jelentős erdőtelepítési tevékenység az utóbbi években lanyhul,..."	A lanyhul helyett a csökkent szót jobb lenne használni.	"... jelentős erdőtelepítési tevékenység az utóbbi években csökkent,"	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
24			2.3.6., 80 o.	"A telepített fajok tekintetében is fontos kerülni az inváziós fajokkal (akác, nemes nyár, stb. történő fásítást,..."	A nemesnyarak nem tekinthetők invazív fajoknak, továbbá a Kiskunságban a fehér akác sem tud invázióval terjedni. Ezzel szemben az utóbbi évek szárazodó klímáját a fehér akác viselte el a legjobban.	"A telepített fajok tekintetében fontos kerülni az inváziós fajokkal (bálványfa, zöld juhar, stb.) történő erdőfásítást, fásítást,..."	Konzultálva a Nemzeti Parkkal, javasoljuk az eredetileg szereplő fajok kihúzását, de a bővítést alkalmazzuk.

25	2.3.6., 80 o.	"A gazdasági rendeltetésű erdők esetében környezeti konfliktusként jelentkezik, hogy azok művelési gyakorlatában a hosszú távú klímaszempontok figyelembevétele nem minden esetben élvez prioritást a rövid távú gazdasági érdekekkel szemben."	Az erdőgazdálkodó nem érdekelt abban, hogy az erdőállományt mielőbb letermelje. A megváltozott klimatikus viszonyok miatt kell a vágásokat előrehozni, ugyanis bizonyos esetekben a fenyvesek és a nyárasok esetén 30-50 éves koruk után olyan károsítók/kórokozók jelentkeznek, amelyek a szomszédos állományok egészségi állapotának romlásához vezethetnek.	"A gazdasági rendeltetésű erdők esetében a megváltozott klimatikus viszonyok miatt kell az egyes faállomány típusok vágásérettségi korát előrehozni, ugyanis bizonyos esetekben a fenyvesek és a nyárasok esetén 30-50 éves koruk után olyan károsítók/kórokozók jelentkeznek, amelyek a szomszédos állományok egészségi állapotának romlásához vezethetnek. Az erdőgazdálkodási gyakorlatban a hosszú távú klímaszempontok figyelembevétele mellett a gazdasági érdekek szem előtt tartása is kiemelten fontos."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
26	2.3.6., 81 o.	"Az egyes erdőrészek tűzveszélyességi besorolása az agrárminisztérium..."	Az Agrárminisztérium nagy A-val írandó.	"Az egyes erdőrészek tűzveszélyességi besorolása az Agrárminisztérium..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
27	2.3.6., 81 o.	"...tűzveszélyes erőket..."	Hiányzik egy "d" betű az erdőből.	"...tűzveszélyes erdőket..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
28	2.3.6., 82 o.	"A számítások a jelen területen meglévő erdőtípusból indultak ki..."	Erdőtípusokból indultak ki.	"A számítások a jelen területen meglévő erdőtípusokból indultak ki..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
29	2.3.6., 84 o.	"A következő évtizedekre vonatkozó klímamodell-projekciók..."	klímamodell-projekciók helyett klímamodell-prognózisok	"A következő évtizedekre vonatkozó klímamodell-prognózisok..."	A prognózisok jellemzően a rövid távú meteorológiai előrejelzést jelentik, míg a hosszú távú klíma változásokra a projektciót használja a szakma. Ezért az eredeti megfogalmazást tartjuk helyesnek.
30	2.3.6., 84 o.	"Összességében tehát számítani kell az erdészetekben a szélkárok gyakoribbá válására, indokolt adaptációs intézkedésekkel felkészülni erre a lehetőségre."	Nem az erdészetekben kell erre számítani, hanem az erdőterületeken, illetve ha számítani kell, akkor ez nem lehetőség, hanem tény/tényező.	"Összességében tehát számítani kell az erdőterületeken a szélkárok gyakoribbá válására, indokolt adaptációs intézkedésekkel felkészülni erre a tényezőre. Például erdőszegélyek tudatos kialakításával."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
31	2.3.6., 84 o.	"A vármegyében a legfontosabb intézkedést a vármegyében..."	Felesleges szóismétlés.	"A vármegyében a legfontosabb intézkedést..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.

32	2.3.6., 84 o.	"Bár a kártevőkhöz köthető károkról nem áll rendelkezésre átfogó információ, de megállapítható, hogy vármegyében új kártevők megjelenését, hirtelen elszaporodását, károsítását is tapasztalják az erdőgazdálkodók."	Ezzel nem értünk egyet. Társaságunk kiemelten jó kapcsolatot tart fenn a Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézetének Erdővédelmi Osztályával, így az új károsítók beazonosítása nagyon gyorsan megtörténik. A károkat negyedévente ún. "B" típusú erdővédelmi kárbejelentő lapon küldjük meg az Agrárminisztérium illetékes osztályának.	"Az egyes kártevők és kórokozók által okozott károkról az erdőgazdálkodók rendelkeznek megfelelő információval, azokat legkésőbb negyedévente megküldik az Agrárminisztérium illetékes osztályának "B" típusú erdővédelmi kárbejelentő lapon. Az újonnan megjelenő károsítók, kórokozók meghatározása során az illetékes gazdálkodók különböző kutatóközpontokhoz tudnak fordulni a faji szintű meghatározás érdekében (pl. Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézetének Erdővédelmi Osztálya).	A szöveget módosítottuk a javaslatnak megfelelően,
33	4.2.3., 154 o.	"Abból kiindulva, hogy a mezőgazdasági termelés különösen kitettnek minősül az éghajlatváltozással szemben, továbbá az agrárium jelentős üvegházhatású gáz kibocsátónak is minősül,..."	Felesleges szóismétlés.	"Abból kiindulva, hogy a mezőgazdasági termelés különösen kitett az éghajlatváltozással szemben, továbbá az agrárium jelentős üvegházhatású gáz kibocsátónak is minősül,..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
34	4.2.3., 154 o.	"...tőke és időigényes feladat, elsőként ebben az esetben is elsősorban..."	Két időhatározó feleslegesen.	"...tőke és időigényes feladat, ebben az esetben is elsősorban..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
35	4.2.3., 156 o.	"... ezáltal az egyre aszályosabbá váló éghajlaton..."	Tudományosan pontatlan, az aszály időszakos jelenség, nem éghajlat típus. Az éghajlat nem lesz aszályos, hanem szárazabbá válik.	"... ezáltal az egyre szárazabbá váló éghajlaton..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
36	4.2.3., 158 o.	"Agrárerdészeti rendszerek"	Az agrár-erdészeti rendszerek kötőjellel írandó.	"Agrár-erdészeti rendszerek"	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
37	4.2.3., 158 o.	"Az elmúlt időszakban történtek kísérletek az agrárerdészeti módszerek alkalmazására egyes gazdálkodók részéről, azonban a nagyobb arányú fatelepitést a jogszabályok is alkalmazzák."	Agrár-erdészeti rendszerekről beszélünk, továbbá a jelenlegi KAP ciklusban megnyílt az "Agrár-erdészeti rendszerek telepítése, ápolása és fenntartása" jogcím, ahol a gazdálkodók az egyes rendszerek létesítéséért támogatást is igényelhetnek.	"Az elmúlt időszakban történtek kísérletek az agrár-erdészeti rendszerek alkalmazására egyes gazdálkodók részéről. A jövőben a KAP ciklusban kiírt "Agrár-erdészeti rendszerek telepítése, ápolása és fenntartása" című jogcím megjelenése hatására várhatóan a jelentőségük nőni fog."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
38	4.2.3., 161 o.	"...jórészt elegyes és elegyetlen erdei és fekete fenyvesekből, valamint kisebb területet elfoglaló borókaállományokból..."	Az erdei- és fekete fenyő egybeírandó, a borókaállományok helyett borókások használata célszerű.	"...jórészt elegyes és elegyetlen erdei- és fekete fenyvesekből, valamint kisebb területet elfoglaló borókásokból..."	Köszönjük az észrevételt, a szöveget javítottuk.
39	4.2.3., 161 o.	"Figyelembe véve, hogy a jövőre vonatkozó éghalati projekciók..."	éghajlati prognózisok	"Figyelembe véve, hogy a jövőre vonatkozó éghalati prognózisok..."	A prognózisok jellemzően a rövid távú meteorológiai előrejelzést jelentik, míg a hosszú távú klíma változásokra a projektciót használja a szakma. Ezért az eredeti megfogalmazást tartjuk helyesnek.

40	Kalcsakörnyéki Környezetvédelmi Egyesület	Szalmay László			Az anyagot jónak tartja, észrevételt nem tesz, felhívja a figyelmet a megvalósítás fontosságára.		Köszönjük az észrevételt, a megvalósítás fontosságával természetesen egyetértünk.
41	ENERGIAKLUB SZAKPOLITIKAI INTÉZET ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT	Pej Zsófia			Észrevételt nem tesz.		Választ nem igényel.